

Armádní generál Heliodor PÍKA

náčelník generálního štábu, zavraždený komunistickým režimem v trestnici na Borech v r. 1948

NIKDY NEZAPOMENEME

Zmocněnec londýnské čs. vlády v Moskvě za 2. světové války a příslušník čs. mravní elity, který svou statečností je příkladem všem budoucím generacím.

Z obsahu:

● Generál Heliodor Píka ● Machiavelli a sametová revoluce ● Potrefená husa najlé kejhá... ● Nedojedené buchty ● Pohřbí Gorbačov i leninismus? ● Stalo se v Adventu

K posílení národního uvědomění uveřejňujeme báseň,
kterou Jan Neruda věnoval národu před více než
sto lety.

*Vzhůru již hlavu, národe,
k nebi své zdvihni oči!
Viz: jsou tam i malé hvězdičky,
kol nichž se velké točí!
Toť prostě tím: ty maličké
z jadného jsou fládrů,
ale ty velké a poslušné
jen z plynových jsou hadrů.*

*Troufám, že při té myšlénce
srdce ti povyskočí –
nuž – buďme tou malou hvězdičkou
kol níž se velké točí!
Jde to, ach jde! Jen každý hled'
k vlastnímu dobře jádru:
bude-li každý z nás z křemene,
je celý národ z kvádrů!*

Ze sbírky „Kosmické písně“

Generál Heliodor Píka

(Reportér 1/89) – Pan Spero v příspěvku »Mrtvý se brání« vyjádřil už jistě dostatečně oprávněné rozhořčení nad tím, aby byl divišní generál Píka uváděn jako oběť bolševismu jedním dechem s »Frickem« Reicinem, který se už před únorem 1948 netajil tím, že chce Píku zničit a má také jeho smrt prokazatelně na svědomí. Myslím však, že nebude na škodu, jestliže k tomu připojíme ještě několik slov, protože generál byl člověk skromný a tak jsou jeho nesmírné zásluhy, zvláště z doby druhé světové války, vlastně jen velmi málo známy.

Viděl jsem jej naposled krátkou chvíli na Pankráci, když nás odváděli sice ve stejný den, ale před různé vojenské tribunály pověstného Státního soudu. Šel tehdy k přelíčení v parádní uniformě se všemi řády a vyznamenáními, jimiž byl dekorován během své dlouhé a vysoce čestné vojenské a diplomatické kariery, a tak i bachaři, mezi nimiž v roce 1949 byla ještě řada slušných lidí, s ním jednali se zřejmou úctou.

Předtím jsem se s generálem Píkou setkal osobně jen v roce 1947, když mě přijal na několikaminutovou audienci před mým odvelením do tehdy ještě Rumunského království a udělal na mne tehdy velký dojem jak svým politickým rozhledem, tak hlubokým a všestranným vzděláním. Pak jsem se ale s ním »setkával« během svého celého přidělení na Balkáně, kde byl Píka z doby svého předválečného působení jako vojenský atašé prostě pojmem. Stačilo, aby lidé v zapadlé vesničce kdesi v Transilvánských Alpách poznali československou vlajku na mém jeepu, a už říkali: »Československo známe, prezident Masaryk, prezident Beneš, generál Píka!« A jak mi později sdělila má rumunská přítelkyně, Píkova ulice v Bukurešti se tak jmenovala ještě dlouho po tom, co byl generál sám bolševiky popraven.

Píka byl osobním přítelem Carola II., jako rytíř velkokříže Řádu Michala Vítězného měl tedy podle protokolu postavení králova bratrance a v důsledku toho neomezený přístup jak ke dvoru, tak osobně k panovníkovi. To mu umožnilo, aby dlouho po tom, co bylo Československo obsazeno Hitlerem, nejen zabránil, aby byli čeští a slovenští vojáci utíkájící přes Balkán do naší zahraniční armády vydáváni gestapu, ale s tichým souhlasem krále i rumunských úřadů organizoval plynulý přesun těchto dobrovolníků na Střední východ, kde se v Palestině formoval čs. 11. pěší prapor, který se později tak vyznamenal při obraně Tobruku. Jenom tato Píkova činnost zachránila stovky našich lidí před smrtí, nebo alespoň před koncentrací.

Sám zůstal na svém místě až do chvíle, kdy maršál Antonescu provedl svůj pravivý puč, kterým se z Rumunska stal Hitlerův spojenec asi tak dobrovolně, jako je dnešní Československo spojenecem Moskvy. Píka pak odchází do Turecka a když se v roce 1941 do slovně přes noc stane z dosavadní »imperialistické války« tak zvaná »velká vlastenecká válka«, je jmenován šéfem čs. vojenské mise v Moskvě. Je to funkce velmi nevzdědná, protože to znamená nejen stálý boj se sovětskou byrokracií (třeba skoro o každého Čecha nebo Slovaka v internačních a zajateckých táborech, nebo o to, aby byl volyňským Čechům příznám statut československých občanů), ale i s Gottwaldem, Fierlingerem, Nejedlým a ostatními českými bolševiky, kteří vytvářeli intriky proti Benešovi a londýnské vládě, doufajíce, že budou sami sověty jako československá vláda uznáni. Píka je tím znechucen, několikrát žádá, aby dostal velení na frontě, ale jednak nemá důvěru ruského velení a českých komunistů, které se těší tehdejší podplukovník Svoboda, jednak se ukázněně podřizuje také přání presidenta Beneše, aby jako nejvhodnější osoba na svém místě v čele mise zůstal.

Ve svých relacích presidentovi do Londýna hlásí generál otevřeně a pravdivě o skutečných poměrech v SSSR, o Stalinových diletantských zásadách do vedení války, o poměrech mezi českými komunisty v Moskvě, ač je si vědom, že si tím z nich dělá nesmířitelné nepřátele a že si nezíská oblibu ani v našich vládních kruzích v Anglii, protože jeho zprávy často odporují tomu, co by si mnozí z našich politiků přáli o »bratrském Sovětském svazu« slyšet.

Píka neshlí nadšeně naivních západních dopisovatelů (a mnohých státníků včetně Roosevelta) pro hodného »strýčka Joe«, který otevřeně zradil jak varšavské, tak slovenské povstání a bezostyšně provedl anexi Podkarpatské Rusi, kde už tehdy působily čs. vládní i odvodní komise, ač se slavnostně zavázal uznat Československo v jeho předmnichovských hranicích. Komunisté to generálovi nikdy nezapomenou a je přímo hrůzné, že tato jeho důvěrná hlášení, v nichž věrně a pravdivě informuje našeho presidenta a vládu, jsou po únoru při Píkově procesu klasifikována jako »špionážní činnost proti Sovětskému svazu a ve prospěch imperialistických mocností« a tedy jako jedno z hlavních zdůvodnění rozsudku smrti. Je mu odepřena čestná smrt zastřelením a je oběšen na smetišti plzeňské trestnice na Borech dne 21. června 1949, shodou okolností ve výroční den popravý 27 českých pánů na Staroměstském náměstí. Není to přímo symbolické?

Adolf F. J. Karlovský, Birsfelden

◀MUKL▶

**Čtvrtletník
Světového
sdružení
bývalých
čs. politických
vězňů v exilu**

**Řídí
redakční rada**

**Adresa
redakce:**

◀MUKL▶
**Postbox 28
8804 Au/ZH
Switzerland**

**Do tohoto čísla
přispěli:**

**J. Dolejší
(Československo)**

**E. Hoffmann
(Švýcarsko)**

**B. Hoffmannová
(Švýcarsko)**

**B. Jíšová
(Československo)**

**A. Karlovský
(Švýcarsko)**

**V. Křepelka
(Švýcarsko)**

**Z. Lukaščík
(Švýcarsko)**

**M. Sýkora
(Švýcarsko)**

**F. Tománek
(Švýcarsko)**

**Dvojčíslí 9/10
(31/32)**

**LEDEN–BŘEZEN
1990**

Ročník 3 (7)

Všem bývalým spoluvězňům

Toto naše poselství je míněno pro všechny mukly dnes roztroušené po celém světě a pochopitelně vám přítomným na dnešním shromáždění ("sjezdu").

Dostalo se vám muklům zadostiučinění – **naprostý krach socialismu** ve všech jeho formách. Lidé jsou opojeni nově nabytou "svobodou". Jak však ta svoboda vypadá? **Co se změnilo?** To, že bylo odstraněno několik hlav přece není podstatné – byli nahrazeni jinými ze stejné lihně. To, že lidé se již nechtějí dále dát tyranizovat je pochopitelné – ale bylo by tomu také tak, kdyby se komunisté postavili na odpor? Je dnes v lidech ona opravdová rozhodnost? Jak se chce kdo zbavit zla, když tak mnozí hovoří o koexistenci? Nejsou opět ve hře osobní zájmy? Jaký je rozdíl mezi koexistencí a kolaborací? Přece chcete-li se vyléčit z nějaké choroby, musíte nejprve odstranit původ a příčinu. A zde bychom rádi vyslovili svá přání: **Neradi bychom byli stotožňováni** s několika členy výboru K-231 v exilu. Oni totiž zastávají právě onu politiku koexistence. Pochopitelně, jako socialisté mají k socialismu blízko a nynější situace vyhovuje jejich osobním ambicím spolu si "zavládnout" z dosud u nás existujícími socialisty. S takovýmto jednáním **naprosto nesouhlasíme**, neboť to jen prodlouží éru, která by jinak skončila v čase mnohem kratším. **Tuto jejich politiku kolaborace rázně odmítáme.**

My ono zlo, se kterým jsme se prali, stále vidíme stejně a jsme tímto našim postojem povinováni nejen těm lidem, kteří touží po svobodě u nás doma, ale i těm, kteří nedožili, byli umučeni při výsleších, popraveni nebo zavražděni.

Není známo, že Bůh by kdy chtěl koexistovat s ďáblem. Proto se domníváme, že tato snaha o "koexistenci" může být jen dalším aktem zla. Je nám líto, že i mezi mukly se našli takoví, kteří se rozhodli toto podporovat. Asi celé jejich muklovství byl jen jeden veliký omyl.

**Světové sdružení
bývalých čs. politických vězňů v exilu**
(organizace Kanada)

Zahmlená perspektíva

So zmiešanými pocitmi prijíma v exile žijúci Čechoslovák, pôvodne nadšený z totálneho krachu komunistickej diktatúry, správy z domácej i exilovej tlače, ktoré dávajú mnoho dôvodov k zamysleniu. Malými písmenkami a na zastrčených miestach si s veľkou opatnosťou razia cestu tlačou otrásnej správy z domova, ktorým doteraz chýba akýkoľvek kritický komentár a ktoré sú v ostrom rozpore s hrubými titulkami článkov o statočných činoch a rozhodnutiach našich nových vládnych činiteľov. Tie zastrčené správičky sú však často jasnejším dôkazom toho, čo sa doma robí, ako populárne oznámenia na titulných stránkach dennej tlače. Každý demokraticky zmyslajúcí exulant na Západe, tešiaci sa z konečného oslobodenia Československa a horúčkovite sa pripravujúci na svoj prvý zájazd do vlasti po desaťročiach strávených v cudzine, je náhle uzemnený, ba šokovaný napr. veľmi nenápadne zverejneným oznámením o menovaní novej československej vevyslankyne v USA alebo letným pohľadom na obrazovku, kde práve prebieha reportáž z pražskej návštevy prezidenta Nemeckej spolkovej republiky, kde medzi pozvanými vo Vladislavskej sále bolo vidieť smutne presláveného Jiřího Pelikána.

A kto teda bude reprezentantom slobodného Československa v Spojených štátoch amerických? – Má to byť azda odrazom všeobecnej politickej línie novej vládnucej garnitúry? Je to prvá manželka súdruha Zdenka Mlynáňa, Rita Klímová, ktorá sa počas druhej svetovej vojny tešila z politického azylu v USA a ktorá po roku 1945 až do roku 1968 bola aktívnou členkou komunistickej strany, z ktorej nevystúpila, ale po sovietskej okupácii bola vylúčená. Je to žena, pre ktorú Spojené štáty americké boli odjakživa kapitalistickým štátom v štádiu imperializmu, kde vládnu vojnoví štváči a nepriatelia tábora mieru a socializmu, nepriatelia ľudu a všetkého pokrokového.

Ako jej bývalý manžel, súdruh Mlynář, i ona má komunisticú „vysokoškolskú“ kvalifikáciu, ktorú chce a zrejme môže, vďaka revolúcii, ktorá sa nazýva „zamatovou“, uplatniť v prospech nového slobodného Československa a obaja sú vo svojej veľkodušnosti ochotní odovzdať slobodnému Československu svoje skúsenosti zo svojej bohatej boľševickej politickej praxe.

Radujte sa, veselte sa, vy, ktorí ste od počiatku komunistickej hrôzovlády boli vláčení po krimináloch, popravištiach, vyhladzovacích táboroch na Jáchymove, ktorí ste boli vylúčení zo škôl všetkých vyšších stupňov a ktorí ste boli štyridsaťdva rokov vo všetkých oblastiach spoločenského života diskriminovaní a šikanovaní. Už vás nebudeme prenasledovať, ale nechceme vás počuť, pretože nepatríte k žiadnym

politickým prominentom – „neštudovali ste v Moskve, takže nemôžete radiť“. Nechceme vás počuť pre vašu tvrdú neschopnosť, pretože ste neskladali oslavné básne na Stalina, nevymýšľali ste žiadne „tretie cesty“, nepodpisovali ste moskovské kapitulčné prehlásenie v roku 1968, nekonali ste čistky na pražskej univerzite po víťazstve robotníckej triedy v r. 1948, ničím ste neprispeli k ohlupovaniu československej verejnosti v čl. rozhlase, televízii, na vysokých školách a vôbec: stáli ste bokom pri našom februárovom prevrate.

Vy ste jednoducho „neprofilovali“ a nemáte teda patričné politické skúsenosti.

Táto výpoveď po zamatovej revolučnej extáze nie je ničím iným, ako plúťim do tváre všetkým tým, ktorým od samého počiatku bola zrejme nielen zvrátenosť komunistickej teórie i praxe, ale ktorí boli ochotní napriek najsprostejším nadávkam do „malomeštiakov“, „buržuov“, „zapredancov amerického imperialismu“, „odporných hníd“, „nepriateľov ľudu“ a „vojnových štváčov“ obetovať svoje životy, zdravie, existenciu a majetok pre víťazstvo pravdy a demokratický zajtrajšok našich národov. A napriek tomu nikto nevolá po pomste, ale len po spravodlivosti. Vedie ich k tomu vedomie, že demokratický štát so svojou vrchnosťou má byť stelesnením mravnosti, aby požíval rešpekt občanov. Štát nesmie klamať, kradnúť, podvádzat, vraždiť, týrať, ba ani šikanovať a štátna vrchnosť musí i vo svojom súkromnom, tým viac verejnom živote vykazovať naprostú bezúhonnosť.

Naše slobodné zmŕtvychvstanie bohužiaľ začína inak. Súčasná garnitúra rôznych poradcov hlavy štátu vychádza z radov hrobárov československej demokracie. Naša mravná a politická elita, roztrúsená po kotoľniach, stavbách, baniach a lesných správach je nežiadúca, pretože je „neprofilovaná“, chýba jej publicita. Kam sa podeli kritické hlasy študentov, prečo sa nepoučíme z lipských pravidelných pondelkových demonštrácií? Alebo sme sa azda natofko unavili, že zostaneme stáť na pol ceste, že sa uspokojíme s možnosťou cestovať a konzumovať západný tovar a všetko ostatné.

To podstatné prenecháme osudu v rukách mocenských šarlatánov a politických dobrodruhov?

V roku 1937 sme pri rakve zosnulého prezidenta Osloboditeľa, T. G. Masaryka prisahali vernosť jeho odkazu, a práve tak dnes my, bývalí československí politickí väzni v exile, príslušníci tretieho odboja, tvárou v tvár hroziacemu nebezpečeniu nastolenia vlády mravného priemeru či podpriemeru, obnovujeme túto prisahu súc si vedomí odkazu našich umučených a zavraždených bratov a sestier komunistickým terorom.

Bedřiška Hoffmanova-Synkova
(Švajčiarsko)

Machiavelli a sametová revoluce

„Ty blbče, co se angažuješ, vždyť takhle to nemůže dlouho zůstat!“

Tuto lapidární výtku a současně zřetelné hodnocení domácí situace jsem zaslechl na maturitním plesu minulý týden. Zazněla z úst jistého relativně řídicího pracovníka, dosud neomylného komunisty, a patřila jednomu z mých k pravdě se probírajících kolegů.

Musím se přiznat, že o této větě denně přemýšlím. Jak známo, či obecně neznámo, sametová revoluce je výsledkem kompromisu, dokonce kompromisu dvojnásobného – vnějšího a vnitřního. Proto si také mohla onen samet v tak bohaté míře dovolit. Mnozí si to z hrdosti, naivity, entuziasmu či nedostatku realismu netroufají připustit, jiní to mají zakázané připouštět z hlediska profesionality.

Platon se například ve svém Státě a Zákonech vyjádřil ke zmíněné otázce naprosto jasně – politika musí být bezpodmínečně podřízena morálce, ctnost je cílem jak státu, tedy organizované a řízené společenosti, tak i každého individua. Sympatické na Platonových zjištěních a praktických návodech je tvrzení, že ctnosti je možné dosáhnout bez pomoci zákonů, a to jediným prostředkem – výchovou.

Rozumí se samo sebou, že pro většinu společnosti je nutné vytvořit určité vzory a modely proklamované ctnosti a morálky. Byly již tím směrem konány více než odvážné pokusy a reálné kroky. Vzhledem k převaze někdejší „disidentské špičky“ ve stávající politické reprezentaci však dochází k určité disproporcii. Se silným důrazem se hovoří zejména o posledních jednadvaceti letech, jakoby v tomto dvacetiletí vzniklo nejvíce národních hrdinů. Ti z dob odlehlejších, navzdory tomu, že měli k hrdinství daleko blíže, jsou vzpomínáni jistě s pietou, ale často také s určitými rozpaky nad tím, že tu vůbec ještě jsou.

Mezi hrdiny jsou s prominutím i tací, kterým v uvedené době někdo z příslušníků StB omylem šlápl na nohu, dále rozčarování pokusníci s čimsi, čemu chtěli dát „lidskou tvář“, a za co je vlastní soukmenovci vyvrhli z rodné partaje (nevystoupili z ní tedy z mravních zásad a z hrůzy nād poznáním), dále bývalí reportéři v kýžené kapitalistické cizině, o nichž nelze s jistotou říci, že nebyli již za Novotného příslušníky zpravodajské služby, rozumí se čs. rozvědky (popření by bylo spíše překvapením).

Ujišťuji, že nemám v úmyslu rozdmýchávat osudné vášně, spory a vynucená doznání.

Niccolò Machiavelli, pozoruhodný a sympatický muž, na němž bylo přitažlivé už to, že nikomu „nekázal vlastní mravy“, a i když za života několikrát „převlékl kabát“, netajil se tím a nečinil z toho ctnost ve smyslu vždy vyššího poznání Pravdy. Chtěli, aby smekal? Smekal. Chtěli, aby říkal Excellence pitomcům a Vaše Ctihodnosti loupeživým lotrům, nedělal si těžkou hlavu pro takové slovní maličkosti, ale v duchu strkal všechny ty pitomce a lotry do jednoho pytle. Tak se vyučil politice do té míry, že jí mohl učit i jiné. Mnozí z těch, kteří Machiavelliho dílo později teoreticky zkoumali a obraceli naruby, z něho učinili ideál pokrytectví a cynismu v politice.

Když se za časů svého vyhnanství (i on mohl být nazýván disidentem), po denních hádkách ve venkovské hospodě, večer doma oblékal do svátečních šatů, aby o samotě obcoval se skvělými duchy, vybral si vždy k úvahám několik souvisejících myšlenek velkých intelektů minulosti. Učíme tak závěrem na jeho počest i my: „Kdo se stane vládařem z přízně prostého lidu, musí si hledět zachovat jeho přátelství. Je to snadné, protože lid od něho žádá jen, aby ho neutiskoval. V pochybných časech zůstane jen málo těch, jimž může důvěřovat. Takový vladař totiž nesmí nikdy spoléhat na to, co vidí kolem sebe v klidných dobách, kdy občané potřebují státní moc. Tehdy je každý plný ochoty, každý slibuje a každý touží pro panovníka zemřít, protože smrt je daleko. Tato zkušenost je tím ošemetnější, že ji lze učinit jen jednou v životě“.

(N. Machiavelli: Vladař, kap. IX. O občanském vladařství, Praha 1969)

PhDr. Josef Dolejší
(Unhošť, ČSFR)

Československým občanům

My, Světové združení bývalých politických vězňů v zahraničí, voláme k našim národům:

Dnešní doba je dobou rozhodného boje mezi pravdou a lží, mezi láskou a nenávistí, mezi svobodou a otroctvím, mezi demokracií a komunismem. Doba konečného střetnutí se neúprosně blíží. Připravujte na ní svá srdce, abyste v rozhodujících chvílích byli pevní a stateční.

Věříme, že tento boj bude vybojován do všech důsledků a bude k němu třeba hodně sil, hodně lidských srdcí, odhodlaných bránit vznešený odkaz lidských práv a svobod, zkropených potem a krví minulých generací.

Nikdy v historii lidstva neztvrdila lež nad pravdou, nespravedlnost nad spravedlností. Posilujte se navzájem vírou a nadějí v toto vítězství.

Rodiče, střežte jako ako v hlavě svůj nejdražší poklad, své děti, v nichž je budoucnost národa. Nedejte si z nich vychovávat bojovníky proti sobě, nedejte

otravovat jejich srdce jedem asiatské nenávisti a zloby.

Mládeži, odvrhni falešné pozlátko vábných lákadel, které mají jedine ten účel, aby podryly zdravý základ Tvého života, aby narušily růst tvých morálních hodnot, aby se stal hříčkou v jejich rukou.

Dělníci pochopte, že jste připravováni o výsledky své práce. Je to nejhrubší způsob vykořisťování, kterého se vůči Vám dopouští komunismus.

Dnes ze zahraničí voláme jednotlivce, rodiny a celý národ! Ve sjednocení je síla a ta bude rozhodující v nastávajícím vyúčtování.

My, kteří jsme lépe než kdo jiný měli možnost poznat pravou tvář komunistického systému, který ukázal mravní zřůdnost lidí, kteří jej udržují při moci. Věříme, že přes všechny potíže, zklamání, utrpení, zvláště pravda, spravedlnost, svoboda a demokracie!

Míla Sýkora
(Švýcarsko)

„Vy se tam furt hádáte...“

Po přežití jakékoli dlouhodobé společenské katastrofy slyšíme do nekonečna omílané fráze o jednotě národa: „... v jednotě je síla“, „... teď musíme jednotně budovat“, „... teď není čas na hádky“, „... pryč s kazimíry!“, „... parlament je demokratická žvanírna“, etc. etc.

Světové sdružení bývalých československých politických vězňů je často podobným způsobem umravňováno mudrci různého politického zaměření, kteří rádi o demokracii pronášejí moudrosti. Rádi bychom se od nich dali poučit a příslušně umravnit, kdyby věděli, o čem je řeč, kdyby věděli, co to je demokracie a kdyby se rozpomněli na smutné historické zkušenosti s tzv. „jednotou“.

Nezapomenutelné je na příklad, hysterické volání po jednotě po II. světové válce v rámci jednotné Národní fronty. Kolikere tabu muselo zůstat nedotčeno dovoláváním se jednoty, kolik nepříjemných pravd muselo být zamčeno. A ten, kdo se už tehdy odvážil porušit hřbitovní mír veřejného mlčení, věštilci blížící se katastrofu, byl ještě před únorovým pučem vlastními stoupenci odstraněn z politické arény. Dokonalé jednoty je schopen dav, nikoli však shromáždění integrálních osobností, které jsou sice také schopny docílit jednoty, ale je kompromisem do určité přesně vymezené míry, která zásady nechává nedotčeny. K takovému kompromisu pak může dojít jedině diskusí. Jedna z definic praví, že demokracie je diskuse. Diskuse ale není hádka, protože odmítá argumenty ad hominem. Diskusí se střetají a tříbí názory a třídí se duchové, i když ji někdy provází zvýšený hlas, zrychlený tep, pot a třesoucí se hlas. To znamená, že kromě střízlivého rozumu je ve hře i srdce. Každý z nás ví velmi dobře, s jakým despektem se mluví o emocionálních projevech při diskusích. Opovržení emocemi v diskusích demonstrovuje však despekt k emocím vůbec, t. j. ve vztahu k ženě, rodině, národu a vůbec k bližnímu, protože láska je emoce. Emocionální projev v diskusích není pak ničím jiným než projevem vnitřního zaujetí pro pravdu. Netřeba zdůrazňovat, že v každé životní situaci, tedy i v diskusích, vzájemný respekt mezi oběma poznávacími mohutnostmi, srdcem a rozumem, je rozhodující. Chybí-li někomu jedna z nich, vystavuje se nebezpečí pošetilosti.

Je nutno také připomenout, že poznat pravdu lze daleko snáze, než se naučit pravdu milovat a pro ni mnoho či všechno obětovat, to totiž není v moci lidské intelektuální potence, ale je to dar shůry.

Láskyplné zaujetí pro pravdu přináší tedy sebou také nutnou civilní kuráž k jejímu hlásání i obraně, a to i za cenu dočasného veřejného zneuznání.

Členové Světového sdružení bývalých československých politických vězňů v exilu mluvili pravdu od samého začátku komunistického teroru tváří v tvář vyšetřujícím estébákům, popravčím četám a bachařům a na těchto lidech se nyní i v exilu požaduje, aby o všech těch do nebe volajících zločinech uplynulých jednačtyřiceti let a jiných výlučně exilových neřádstvech mlčeli, aby nepoškodili hebký povrch sametu naší „revoluce“. Jsou okřikováni, pomlouváni a postrádají u představitelů některých exilových organizací jakoukoli sympatii. Jejich projevy jsou spíše provázeny nenávislivým skřípěním zubů.

Přesto budou mluvit pravdu dál v exilu i doma, protože jim přirostla k srdci, protože je jim cizí držet „hubu“ a krok a jsou nesmiřitelnými odpůrci oportunistů, kteří se honosí tím, že se jim „huba“ zavře stejně po „heil Hitler“ jako po „čest práci“.

Aby se však nesplnila hrůzná představa, že ve svobodném Československu znovu, jako v době bezprostředně poválečné, budou existovat nedotknutelné „veličiny“, nedotknutelná bezpráví a dokonce nedotknutelné zločiny, členové Světového sdružení bývalých čs. politických vězňů v exilu považují za svou povinnost zásadně odmítnout jakákoli nová tabu i za cenu nepřízně veřejnosti.

A čím více budou někteří noví „nedotknutelní“ mluvit o hádání, kazimírech, travičích studní a nepřátelích lidu, tím průkazněji budou svědčit o úspěchu hlasatelů pravdy.

E. Hoffmann
(Švýcarsko)

Potrefená husa nejlépe kejhá...

Při příležitosti vzpomínkového shromáždění na události posledních dnů v Československu, zejména pak na krvavé události 17. listopadu na Národní třídě v Praze, kdy policie a milice napadly demonstrující studenty a další demonstranty tak nevybíravým způsobem, že to vyvolalo odezvu v celém světě, uspořádalo Světové sdružení čs. politických vězňů v exilu protestní demonstraci v Žürichu 24. listopadu. Na jejich pozvání promluvil také režisér Stanislav Bor. Jeho zkrácený projev otisklo 29. Nov. 89 NZZ pod názvem *Gegen die Reformkommunisten*.

My máme u nás doma krásné přísloví: *Potrefená husa nejlépe kýhá*. A také hned na to se ozval jeden z nejpovolanějších a také nepotrefenějších, profesor Ota Šik, komunista ex-partaj, dnes již ne uprchlý nebo vyakčněný komunista, ale svobodný občan švýcarské federace. Protože některé body v jeho odpovědi – uveřejněné rovněž v NZZ 15. dezembra 1989 – neodpovídají skutečnosti, jako i jeho snaha vydávat se dnes za dobrého komunistu nesouhlasí, chtěl bych dnes objasnit některé body, které jsou buď nejasné, buď hraničí ze ztrátou paměti pana profesora anebo jsou vyslovenou lží.

Zde obhajuje „reformní komunisty a tím i sama sebe od těch nejpodlejších zločinů, kterých se rodná strana dopustila a od doby temna, které na československý národ uvalili. Piše: „Die Reformer versuchten das System, dessen inhumane und verbrecherische Natur sie erkannt hatten (Wann?) grundlegend zu ändern. Sie kämpften für Durchsetzung einer pluralistischen Demokratie... etc. Naštěstí nežijeme jen mezi lidmi, kteří trpí ztrátou paměti anebo celou dobu zaspali. Proto k tomu má poznámka:

V roce 1968 a i předtím i potom neexistovali žádní reformní komunisté, jako i neexistovalo Pražské jaro v tom pojetí, za jaké ho nyní vydávají a od nějaké pluralistické demokracie byli vzdáleni asi tak jako normální obyvatelé zdejší planety od planety Mars nebo Jupiter. Jednalo se – jako vždy – čistě o boj ve straně, který vyhrálo pochopitelně v tehdejší době moskevské křídlo (zde má Šik pravdu, že za pomoci pancéřů a bratrské pomoci pěti států) a ti, kteří vsadili na špatného koně – Dubčeka – museli na ta teploučká místa doma zapomenout a najít si na základě – výše uvedeného tvrzení – nova, ještě teplejší místa v zahraničí. A ta pluralitní demokracie – kterou tak rádi vzpomínají – existovala jen snad při čajových dýcháncích, protože uskutečnění této instituce by znamenalo jejich konec. Dnešní vývoj to jednoznačně potvrzuje.

Pražské jaro 1968 bylo a je stále charakterisováno svými údajnými představiteli jako reformní hnutí – první svého druhu jako hnutí, které zahájilo údobí demokratických revolucí na půdě socialistické společnosti. Tedy jako něco, co zde vlastně již bylo dávno před Gorbatschovem, kdy místo komunistické diktatury měl vlastně nastat přechod k tzv. socialismu s lidskou tvář. Ví někdo, jak vypadá socialismus bez lidské tváře. Spousta mých spoluvězňů, spousta jinak postižených občanů, zchudlý stát. A ví někdo, jak měl vypadat ten socialismus s lidskou tvář? Asi jako ta následovná normalizace, nebo snad něco podobného nedávným událostem v Rumunsku? Jak se vše vyvinulo a jak vše dopadlo, víme všichni. Snad by zde mohli k vysvětlení ti tzv. reformní komunisté ještě přidat tu pohádku o dobrém králi, který měl na mysli jen to dobro pro své poddané. Za předpokladu, že se nechají normalizovat. Pohádku totiž zachránil zlý Brežněv a jeho bratrská pomoc v podobe invaze pěti států.

Pražské jaro vůbec nemělo v úmyslu transformaci politického systému stalinského ražení v pluralitní systém demokratického socialismu (jak tvrdí Šik), nýbrž politický proces, na jehož konci by opět stál absolutismus komunistické strany, tedy systém, založený na mocenském monopolu jedné strany. Důkaz: Usnesení a dokumentace ÚV KSČ str. 208 jasně říká: „Strana byla pro spolupráci a spoluvládu všech složek stojících na bázi takto jasně vymezeného programového politického rámce NF (t. j. kolaborantů jiných stran), avšak v současné vývojové etapě **zásadně** odmítá vytvoření jiných politických stran mimo NF neboť to by v dnešních podmínkách nutně znamenalo legalizovat vytváření politických sil, zaměřených proti socialistickému politickému systému a programu v nejširším smyslu platformy NF.“ Stručně a srozumitelně řečeno po událostech koncem roku 1989 ztrátu monopolu komunistické nadvlády, kterou dnes, po 20 letech provádějí automaticky všechny komunistické strany východního bloku jako svou vlastní sebevraždu. – Na toto období se dnes odvolávají všichni ti vyhození, vyakčnění, uteklí tzv. reformní komunisté, jejichž reformní snažení je dodatečným snažením prostě zastřít svou vlastní minulost i to, co by prováděli a jaké funkce by zastávali, kdyby vsadili na toho správného koně. Od Pelikána až po Kohouta, od Mlynáře až po Husáka, všichni by ještě až do nedávna seděli v ÚV KSČ a stěkali své „pověsti národní“ do celého světa. Vždyť to, co chtěli, byl jen pokus o jejich demokracii, podmíněnou zruinovaným hospodářstvím, tedy nějakou demokracii jejich typu, který se jim však vymkl z rukou a jen zlý Brežněv je opět zachránil již tehdy před jejich pádem. I dnes to nebyli žádní reformní komunisté, kteří jednali proti tendenci strany a shora uvedeného usnesení, ale byl to lid, studenti a pracující, kteří v stotisícových shromážděních demonstrovali pro pád Husáka, Jakeše, Štěpána, Jindry a jim podobným.

Zajímavá je zde také snaha všech těch tzv. reformistů psát své vlastní dějiny a své vlastní snahy, které začínají teprve rokem 1968, tedy tím jejich Pražským jarem. To, co bylo před tím, co za tragedie se odehrávaly, a co způsobili před tím v prvních 20 letech komunistického teroru, to tam nebyli oni, to tam byli jiní svatí. Kdo

Z domova

prožíval tehdejší dobu, kdo prožíval roky 1948 – 1968 v uvědomnělém styku s československou realitou a nebyl stížen ztrátou paměti, odnáší si z tehdejších údobí jen záznam celé řady individuálních aktů justiční a partajní zvůle.

Protože se podobná tendence ztráty paměti objevuje i v článku profesora Šika, chci mu jen pro osvěžení jeho paměti připomenout jeho minulost v podobě „tak těžce vydobyté“ kariéry:

Šik Ota, narozen 11. 9. 1919, od roku 1945 člen KSČ, 1945 – 1950 pracovník krajského výboru KSČ v Praze, vysokoškolské studium, 1948 – 1949 studium na Ústřední politické škole ÚV KSČ v Praze, 1951 – 1957 vedoucí katedry ekonomie na Vysoké škole stranické ÚV KSČ, od 1953 profesor ekonomie, 1954 – 1957 prorektor Vysoké školy stranické ÚV KSČ, 1957 – 1962 profesor ekonomie v Institutu společenských věd ÚV KSČ, 1958 – 1962 kandidát ÚV KSČ, od 1962 do 1969 ředitel Ekonomického ústavu v Čs. akademie věd a předseda vědeckého kolegia pro ekonomii v Čs. akademii věd, 1962 – 1968 předseda Čs. společnosti ekonomické, 1962 – květen 1969 člen ÚV KSČ, 1963 – 1964 člen ideologické komise ÚV KSČ, od 1964 člen ekonomické komise ÚV KSČ, 1965 – duben 1968 člen státní komise pro řízení a organizaci, 1965 – duben 1968 člen státní plánovací komise, od dubna do září 1968 místopředseda vlády. Funkci tedy více než dostatek, zodpovědnost tím větší. Jako člen ÚV KSČ a dokonce předseda ekonomické komise ÚV KSČ atd. atd. pomáhal udělat ze své země to, co se z ní stalo. Každý z těch tzv. reformních komunistů by měl toto tvrzení doložit tím, co opravdu pro reformu a to obzvláště ve formě pluralistické demokracie proto udělal. Šik i Hájek byli například v době srpnové okupace na dovolené v Jugoslávii. Nejen tedy v suchu, v bezpečí, odkud mohli své plamenné protesty i další návrhy na reformy v „duchu Pražského jara“ klidně provádět. A to v době, kdy prezident Svoboda nebyl považován za skutečného mluvčího státu a strany, ale spíše za zajatce okupačních armád. Tedy spojení našeho zastupitelského úřadu v Jugoslávii s Prahou bylo více než nesnadné. Přesto však existovaly další přímá spojení, např. s předsednictvem Národního shromáždění. Telegramy, posílané Národním shromážděním ujistňovaly zejména velvyslance v Bělehradu a v Bukurešti (obě země se nezúčastnily okupace), že Národní shromáždění jako celek odsuzuje invazi a usiluje o mezinárodní solidaritu s napadeným Československem. Někteří poslanci dokonce intervenovali na jugoslávském velvyslanectví v Praze, aby českosl. ministři v Bělehradě, zejména Hájek protestovali v OSN proti okupaci. Hájek tehdy váhal. Chtěl mít nejdříve plnou moc vlády, aby jednou své jednání mohl ospravedlnit. V Praze však nebyl nikdo, kdo by mu byl ochoten takovou plnou moc vydat. Proto ho **vybavil** plnými mocemi Ota Šik, jako místopředseda vlády. Plná moc začíná slovy: „Já, první místopředseda vlády pověřuji ministra zahraničních věcí...“. Jak Hájek jednal a co obhajoval v OSN je každému známo. To asi patřilo také k těm objednaným reformám. Tedy ne Svoboda, ale Šik a Hájek byli zodpovědní tím, že jednání o invazi v Radě bezpečnosti v OSN byla stažena z pořadu.

Reformě naladěná frakce stalinistů v 1968 ztotožňovala svou ochotu ke koncesím, že opravená polopravda o povaze režimu bude přijata jako nová – a opět jako totální pravda o realitě. Pokud byli mezi nimi opravdu reformisté, ke kterým se tak vehementně hlásí dnes i Šik, kritičtí k minulosti a mysleli, že jejich procitnutý rozum bude imponovat národu, pak mylně očekávali, že národ přijme jejich nynější postoj právě proto, že doznávají, že byli po 20 let slepí. Podobně, jak by dnes chtěl Šik vysvětlit, kde byl a co podnikl, aby se Slanský a jeho společníci nedostali do uren, které byly pak rozmetány po polích. To také patřilo k reformám? Ne, to bylo a je jen varování pro dnešek i pro budoucnou.

Zdeněk Lukašík
(Švýcarsko)

Nedojedené buchty

Jen k upřesnění případu Dr. Jaroslava Borkovce. Jeho bratr bývalý policejní rada v Praze, vyšetřoval smrt Jana Masaryka a byl též jen krátkou dobu v policejní vazbě na Pankráci.

Byl jsem s Jardou Borkovcem v policejní vazbě na Pankráci na odd. A. Jarda byl vlastenec, člověk velikých mravních hodnot. Na cele pro jednu osobu bylo nás napěchováno osm, na některých celách i deset. Katastrofa byla se spaním na čtyřech poloprázdných slamnicích na podlaze. Ležel jsem vedle Jardy, mnohokrát jsem naslouchal jeho vyprávění dlouho do noci, když jsme nemohli usnout.

Koncem května r. 1949 zakázal sadista vel. Pešek na policejní vazbě otevřít okno od 7 hod. do 18 hod. Na cele byl nedýchatelně těžký vzduch. „Jen na chvilku otevřu okno“, říkám, „přece se zde neudusíme“. Za několik minut přišel na naši celu vel. Pešek ještě se dvěma pochopy.

„Kdo si dovolil přes můj přísný zákaz, otevřít okno?“. Řval. Hrobové ticho. „Naposledy se vás ptám, kdo porušil můj zákaz?“ Začal, znovu řvát. „Já“, zvednul jsem ruku. „Ne já jsem otevřel to okno“, řekl mladší kamarád Jenda. „To není pravda, to okno jsem otevřel já“, tvrdil Jarda Borkovec. „Tak abyste se mezi sebou nehádali, kdo okno otevřel“, Pešek udeřil mě i Jendu několikrátě pěstí do obličeje a ještě nás každého kopl a pro celou celu dal zákaz vycházek na 14 dní. Během týdne, když staří lidé začali pro nedostatek kyslíku na celách omdlávat, bylo znovu povoleno otevřeně okna po celý den.

Když Jardu Borkovce a jeho přátele odváděli na celu smrti pod nemocnicí v 17 hod., stáli jsme se Standou na kříži u schodů druhého odd. A soudní vazby. Jarda se zastavil, podal mi ruku a řekl: „Milo, poslední sbohem, pozdravuje ode mne všechny přátele a nikdy, nikdy na nás nezapomeňte!“ V tomto okamžiku jsem měl stažené hrdlo, jako když mě někdo škrtí, jen s velikou námahou jsem odpověděl hlasem plným slz: „Sbohem, Jardo...“, už jsem celé nedořekl. Další bratří procházeli okolo nás, ale já je pro slzy neviděl, jen jsem cítil silný stisk ruky. Utřel jsem si oči, poslední přicházel br. Charvát a br. Polesný, být to poslední stisk ruky našeho rozloučení navždycky, na který do smrti nezapomenu.

Na druhé straně stál vel. Kvasnička a řval: „Nezastavovat se a s nikým nemluvit!“ Velitel odd. mě i Standu vzal za rameno a odvedl nás na celu, kde ještě před pár minutami večeřeli br. Charvát a br. Polesný. Jelikož třetí odd. A bylo přeplněno, trávili své poslední dny na druhém odd. A na poslední cele. Na

stole ležely dvě nedojedené buchty, které se nám začaly ztrácet před očima. Tyto dvě nedojedené buchty jsme kropili svými slzami. Slzy byly za Vás bratří, jedni z nejstatečnějších synů národa! Zemřeli v časných hodinách ranních potupnou smrtí na bolševických šibenicích za pravdu, demokracii a spravedlnost.

Na tyto popravy našich nejlepších synů národa se estebáci a jejich manželky chodili dívat se vstupenkami jako do divadla. Nejedna tato nestvůra při popravě omdlela a byla odnesena do kuchyně pro potrestané. V kuchyni byl dobrý velitel. Volal: „Kuchaři vem kýbl vody a polej toho blbečka, ať si konečně uvědomí, že zde nejsme v divadle ale na Pankráci.“

Před popravami vždy rozpoutávali bolševici velikou podpisovou kampaň, která probíhala za dozoru kádrových oddělení, aby tito lidé i sestra Milada Horáková byli popraveni. Sta a sta tisíců podepisovali, aniž si uvědomili, že se stávají i oni spoluviníky na těchto vraždách nevinných lidí.

Bratři a sestry, nezapomněli jste snad příliš rychle na to peklo, kterým jsme procházeli? Nezapomínáme snad ve svých myslích a ve svém svědomí? Nevzdalujeme se od těch hrozných zločinů, které byly na nás všech páhány? Nebo snad už jste zapoměli na hrůzostrašné věznice. Pankrác, Bory, Mírov, Leopoldov a další? Nebo vyhlazovací koncentrační tábory na Jáchymovsku, Horní Slavkov, nebo na Příbramsku? Kolik tisíc jich už zemřelo na radioaktivní záření, následky uranových dolů. Vás, kteří jste prožívali na vlastním těle nedávno minulá léta hrozného utrpení, ptám se dnes, jaké budou Vaše poslední myšlenky?

Je dnes naši svatou povinností, abychom nemlčeli, neboť jsme povinni hodně těm sestrám a bratrům, kteří se tohoto dne nedožili. Mladší generace vzpomíná jen jednoho, který se upálil, i když byli vlastně dva! Veliká čest jejich památce. Ale proč nevzpomínat na všechny oběti komunistického teroru! Na ty, kteří stáli v prvních řadách proti bolševismu. Někteří bojovali jak v první, tak i ve druhé světové válce a pro vlast vykonali mnoho a v padesátých letech položili za pravdu, svobodu a demokracii své životy, a na ty se zapomíná. Největší tragedií naší generace je skutečnost, že pomijíme jak doma tak i v exilu tyto veliké oběti.

Vám všem sestry a bratří, slibujeme, že na Vás nikdy nezapomeneme.

Zůstanete navždy velikou pochodní našeho národa.

Mila Sýkora
(Švýcarsko)

Božena Jišová:

(do podzimu 1989 uváděná
pod jménem B. Jindrů)

Samota

*Čekám a čekám.
Snad někdo přijde.
Přátelským slovem
stesk můj zaplaší.
Večer je dlouhý –
štetcem černým
jen barvy smutku nanáší.
Čekám,
a chráním úzkostlivě
plamínek jenž mi v srdci zbyl.
Snad někdo prochladlý
se ohřát přijde!
Jen aby mi jej nezhasil!
Čekám,
a vím, že nedočkám se.
A noc už venku vzdychla si.
Jediná moje přítelkyně!
Pláče si tiše do krásy
a černé, laskavé své ruce
klade mi měkce na vlasy.*

(1959)

Rafael Kubelík – hlasatel etického vlastenectví

V cizině zastupovat duši národa

Jaroslav Karát – přetištěno z DEMOKRACIE V EXILU

Ve dnech před jeho 75. narozeninami 29. června t. r. věnoval Bavorský rozhlas svému dlouholetému šéf-dirigentovi celotýdenní pořady hudby, které byly po 18 let vysílány synem geniálního houslisty **Jana Kubelíka**. Ve středočeské dědině Býchorech u Kolína spatřil Rafael světlo světa a dříve než uměl psát a číst noty, začal již v šesti letech komponovat. Tím byl předznamenán celý jeho budoucí život až do současných dnů, kdy v tichu přívětivé krajiny u švýcarského Luzernu, za inspirující účasti své druhé choti, australské operní zpěvačky **E. Morisonové**, vzdal ze zdravotních důvodů úspěšné dirigenství, stále ještě komponuje.

V devíti letech již stvořil prvou skladbu „Moře“. Všichni ho obdivovali a chválili, jen otec ne. Ten mu komponování dokonce zakázal, vyžaduje, aby se syn naučil nejdříve teorii. Rafaelovi nezbylo, než se podřídit autoritě otce, jehož tehdy respektoval, později, až do jeho smrti v r. 1940, zbožňoval, jsa mu vděčen za výchovné i odborné vedení. Jako patnáctiletý vstoupil mladý Kubelík na konzervatoř. Od 16 do 19 let tvořil již vše možné: sonáty, symfonie i jiné skladby.

„Jádro hudebního kusu přijde v jedné sekundě“, rozpomíná se jubilant, „potom jednoho dne přijde druhý stupeň tvoření. Po prvním impulsu mám vždy velký strach, co přijde nyní, co z toho bude. A když se myšlenka dostaví, jde to potom rychle, v několika dnech se dá pak napsat hodně.“ Těmito slovy nám dává nadaný skladatel nahlédnout do své duševní dílny.

Jako dirigent je nám transparentní od pultu *České filharmonie* r. 1936. Plných 12 let od něho řídil skvělé hudební těleso až do r. 1948, kdy krátce po komunistickém puči v Praze sedl s manželkou, dnes již dávno zemřelou sólovou houslistkou Lálou Bertlovou, a s 20-měsíčním synem Martinem, nyní diplomovaným historikem architektury, do letadla s cílem Londýn. Teprve při přeletu čs. hranic, s dvěma houslemi na palubě, řekl tiše své choti: »Řekni nyní naší zemi ‚na shledanou‘ – nebo snad i na ‚neshledanou‘.«

Údělem exulanta

V rozhovoru se švýcarským publicistou Alfredem A. Häslerelem o něm řekl:

„Nesu svoji vlast ve svém srdci. Kdybych se dnes vrátil, viděl bych utrpení lidí, jak jsou pronásledováni a sedí ve vězení – a přece bych nemohl pomoci, o tom mne poučil Furtwängler (německý dirigent za vlády nacismu – p. r.). Ti tam na vedoucích místech kulturního života, to jsou oportunisté, jimž bych nikdy

ruku nepodal, kdybych šel domů. Češi, ale také ti poctiví Rusové, Maďaři by mnou pohrdali, protože vědí, co znamená, že jsem nezůstal v Československu. V cizině může člověk zaujmout nekompromisní stanovisko proti nivelizaci pojmů a zastupovat nadále duši národa.“

Až se mi zatajil dech při této výpovědi. Dirigent, sklízející bouře ovací ve všech koncertních síních svobodného světa, sděluje mu, i za cenu ztráty sympatií u jeho levicově-liberální smetánky, své nekompromisní stanovisko; staví se proti nivelizačním pojmům; a je a zůstane v cizině mluvčím národní duše. Přes všechny pokusy aparátu zestátněné kultury! „Režim mi slíbil všechno“, zpovídá se Kubelík, „a slíbené by dodržel. Koncertní sály by se plnily komunistickými funkcionáři. Tleskali by mně – zatímco lid musí stát

ve frontě na brambory, chléb a maso a nevinní lidé sedí ve vězení z politických či jiných důvodů. Národ by mnou pohrdl – a to právem.“

Nad problémem Zla a Dobra

Někdejší šéfdirigent České filharmonie uděluje v těchto vývodech a následujících větách zdrcující morální lekci směrem do exilu – navrátilcům a „úpravářům“ i do vlasti. Alfred Häslér navazuje v interview na toto Kubelíkovo konstatování otázkou, zda ti, kteří zneužívají kultury, nejsou nakonec těmi zklamanými proto, že to, co hudba vyjadřuje, je koneckonců silnější než všechno násili a diktatura. „Toto je otázka, jež mne trápila za doby Hitlera“, odpovídá dirigent a rozvádí: „Jak může národ Beethovena, Mozarta, Goetha, Schillera křičet »Heil Hitler« a připustit vše to, co se stalo? Jak je možné, že národ, který přinesl takovou kulturu, se nechá svést?“

Našel jsem tuto odpověď: je to magie toho všeho *demagogického, démonského, satanského*. Je to totiž také ďábel, který vládne ve světě, nikoli jen milý Bůh!“ Náš největší muzikální umělec rozvádí:

„Musíme to vidět. Modlíme se k Bohu Lásky a potlačujeme existenci *Ďábla, Zla*, protože máme z něho strach. Toto zatlačování je nesprávné. Ke skutečnosti náleží Dobro i Zlo, jasno i temno. Patří k sobě. Jestliže to zapomeneme nebo zatlačíme, může nás svést magie zla. Jestliže Zlo jako takové rozpoznáme, můžeme mu vzdorovat, v opačném případě nás uchvátí svou mocí.“

Rafaél Kubelík však vyznává moc *Dobra*: „Jako nepřemožitelná síla je stále zde. Jestliže *komunistic-*

ký režim si přisvojuje kulturu národa, jeho tradici, jestliže ukazuje světu krásné stavby, předvádí krásné koncerty, opery a divadla, jestliže dělá z Bedřicha Smetany předchůdce komunismu, může snad načas zakrýt za touto maskou, za touto omýtkou svou pravou tvář.

Etický zákon je tu však stále, spojuje lidi na celém světě. To etické je to absolutní, to »*buď a nebo*« našeho života. Buď je naše myšlení a jednání určováno etickým zákonem – a to je smysl *bratrství* – nebo se postavíme proti němu – a pak je výsledkem nesvobodna, nespravedlnost, nenávisť, násilí. Toto vněš do povědomí, v tom vidím smysl hudby. Proto je původu božského.“

Apoteóza svobody

Kubelík pocituje knutu nad Československem proto tak bolestně, protože je horoucím vlastencem. Vyznává se z toho ve strhujících slovech o největším Smetanově dile: „*„Má vlast“ je naplněna pro celý svět platným credem. Je více než uměleckým vyjádřením československých dějin. Je to manifestace, symbol boje za svobodu vůbec. My, Češi, jsme bojovali 300 let za naši národní nezávislost, za naši svobodu. 150 let se nesmělo hovořit ve školách česky. Smetana uměl německy lépe než česky. Ale tímto svým mistrovsky zkomponovaným cyklem vytvořil apoteózu, oslavu víry ve svobodu, v etos volnosti bojem za lidskou duši.*“

**„OPUSTIL JSEM SVOU VLAST –
ABYCH NEOPUSTIL SVŮJ NÁROD.“**

Oznámení

Veškerou korešpodenci, určenou pro kanadskou organizaci Sdružení, zasílejte laskavě na níže uvedené adresy:

**Karel Kalenda, 192 Glendore Ave,
WILLOWDALE, Ont. M2N 2W5, Canada** anebo
**Miroslav Malecek, Pegasus Trail,
SCARBOROUGH, Ont. M1G 3N4, Canada.**

„Jak zacházet s domorodci“

(Glos k článku uveřejněném v Československém tisku ze dne 10. ledna 1990)

Něco tak ďábelsky otřesného se mohlo zrodit jenom v hlavách zločinců. Smutné na tom ovšem je, že retrospektivně to potvrzuje skutečnosti, které jsme po dlouhá desetiletí nejen věděli, ale i velmi trpce prožívali. Dnes se jenom písemně potvrzuje, že byly už dávno před totálním znásilněním celé východní Evropy bolševismem instrukce detailně připraveny a později všechny tyto zločiny do důsledku realizovány.

Pokladám za nesmírně důležité, že lidé mohou dnes (alespoň dodatečně) být pravdivě informováni o všech připravovaných snahách a pozdějších skutcích všech těchto politických zločinců.

Myslím si, že kdo nezná minulost (hlavně mladí lidé) jen ztěží může pochopit současnost a nemá ani možnost utvořit si správný názor pro správnou perspektivu budoucnosti. Poznáním této do nebe volající tragedie celé společnosti neměl by se dát zlákat pohádkami a sliby některých dobrodruhů, jako tomu bylo v letech po roce 1945.

Dnes totiž hrozí nebezpečí, že všelijací ti mocichtiví „NOVODEMOKRATÉ“ s pokřivenou minulostí budou ochotni a připraveni páchat křiváctví nadále. Pro mou osobu zneužití poskytnuté důvěry a moci ve vlastní prospěch je vždycky to nejhorší, co může společnost postihnout. Všichni jsme příliš dlouho žili ve společenských vstazích, které byly postaveny na strategii strachu. A to pokřivilo mnohé. Myslím si, že by mělo být pro celou společnost důležité, aby si stále větší počet lidí uvědomoval, že svoboda nese s sebou také vzájemnou zodpovědnost ke společnosti, ve které žijí. A jako další, že zneužití svobody je stejně tak trestuhodné jako její popření. Tím vším komunisté po roce 1945 začínali. Nejdříve společenské svobody zneužili, aby na sebe strhli absolutní moc a zakrátko všechny svobody a lidská práva absolutně popřeli, aby jako zločinecká mafie despoticky vládli, jak se jim zachtělo. A to by se nemělo nikdy zapomínat. Kdo je ochoten a připraven zločiny mnohých už předem zapomínat, otevírá tím cestu k moci darebákům a hanebnostem novým. **ODPOUŠTĚT ANO, ALE NEZAPOMÍNAT ZLOČINŮ MINULOSTI.** Myslím si, že by mělo být odkazem nás starších nové generaci, po pravdě a spravedlnosti tolik toužící.

František Tománek
(Švýcarsko)

Pohřbí Gorbačov i leninismus?

Vladislav Křepelka (Švýcarsko)

Při loňské návštěvě M. Gorbačova v Paříži mu položil na tiskové konferenci jeden zvědavý žurnalista otázku, zda je pokřtěn. Bez rozpaku odpověděl šéf státu s atheistickou ideologií, která vedla takřka po 70 let brutální boj proti náboženství (a dodejme, že marně), že byl pokřtěn. Snad by to ani nemuselo být u Gorbačova, který jak známo je státníkem politických šoků, jimiž překvpuje světovou veřejnost takřka na běžícím pásu, nic mimořádného. Gorbačov je však pokládán za věrného nástupce V.I.Lenina a ve své knize „Perestrojka“ se ho dovolává jako jediného z klasiků marxismu-leninismu. Bude se moci Gorbačov Lenina dovolávat i v budoucnu? Zde by musel použít ještě krkolomnější politické ekvilibristiky, než tak činil v mnohých případech až dosud. Neboť brutální boj proti církvi a náboženství po převzetí moci komunisty v r. 1917 zůstane spjat v historii s Leninovým jménem podobně jako jeho epitheton „stratéga říjnové revoluce“. Byl to právě Lenin, který svými intrikami oslabil církev, kterou pak později Stalin mohl lehce zlikvidovat.

Když se 15. března 1917 car Mikuláš II. vzdal trůnu, chopila se Ruská ortodoxní církev příležitosti a v létě 1917 svolala koncil, který měl rozhodnout o jejím vedení. Naskytla se tu příležitost, jak obnovit úřad patriarchy, který zrušil již car Petr Veliký.

Všeruský ortodoxní koncil navrhl určitý počet kandidátů, z nichž byl losem určen ten, komu připadl nepředstavitelně těžký úděl budoucích dnů. Los určil patriarchou Ruské ortodoxní církve arcibiskupa z Vilna Tichona. Tichon se narodil r. 1865, byl rektorem kněžského semináře a později biskupem v Lublinu. Několik let pobýval jako biskup v USA. Roku 1905 se vrátil do Ruska, kde byl intronisován jako arcibiskup z Vilna. Tichon byl mírné povahy, ale ve víře neoblomný a pro víru ochoten podstoupit i mučednickou smrt. Není divu, že proti církvi, semknuté kolem takové osobnosti, museli Istitvi bolševici postupovat zprvu opatrně. Navíc došlo v roce 1918 k čtyřlété občanské válce, jako odpověď na neslýchanou Leninovou krutovládou.

Nejprve nařídil Lenin postupovat proti církvi nekrvavě, ale proti věřícím a církevním objektům s nevidaným terorem. Ústním podáním bylo rozšiřováno, že nebude potrestán, kdo loupežně přepadne duchovní osoby, nebo je dokonce i zavraždí, svatostánky a kostely vyloupí. Signálem k tomuto zběsilému útoku na církev bylo zavraždění kyjevského metropolity Vladimíra dne 25. ledna 1918.

Ještě za občanské války došlo 18.–23. března 1919 v Moskvě k 8. sjezdu komunistické strany Ruska. Na tomto sjezdu byly jasně formulovány směrnice pro blízké a vzdálené cíle boje k likvidaci náboženství: „Ve vztahu k náboženství se Komunistická strana Ruska nespokojí s právě dekretovanou odlokou státu a školy od církve ... Snahou strany je, svazek mezi třídou vykořisťovatelů a organizací náboženské propagandy úplně přerušit tím způsobem, že strana bude podporovat skutečné osvobození pracujících mas od náboženských předsudků a že bude organisovat uvědomovací a protináboženskou propagandu v nejšířších masách...“.

Občanská válka skončila a bolševici zvítězili. Volžskou oblast zachvátil hladomor apokalyptických rozměrů. Případy lidojedství nebyly ojedinělé. Vinu na tomto hladomoru měl nepochybně sovětský režim. Ale i tentokrát „stratég“ Lenin využil národní katastrofy ve svůj prospěch. Dekretem z 13. (resp. 26.) února 1922 nařídil zabavení všech cenných předmětů, které byly v kostelech. Tento dekret nařizoval také výslovně, aby se zbavily i posvěcené předměty.

Lenin počítal s tím, že se církev bude bránit proti uskutečňování tohoto dekretu, což mu pak poskytne příležitost, označit její postoj jako „klerikální povstání“.

Jak použít rafinovaně hladomoru proti Ruské ortodoxní církvi, vysvětluje Lenin v jednom dopise z 19. března 1922, který cituje Otto Luchterhand ve své knize „Sovětský stát a Ruská ortodoxní církev“. Lenin v dopise píše: „...pro nás je právě nynější okamžik nejen vyjíměčně vhodný, ale snad i jediný, kdy můžeme takřka se 100% jistotou dosáhnout plného úspěchu, nepřítel porazit na hlavu a nám zajistit na mnoho desetiletí nutné pozice... Podle všech příznaků by se nám to později nepodařilo. Neboť žádná jiná síla nemůže zapřičinit tak příznivý postoj masy rolníků, jako to dokáže rdousící hladomor. Pak nám bude zaručen buď souhlas těchto mas, anebo při nejmenším jejich neutralitu. Tím bude vítězství v boji o zabavení cenných církevních předmětů jistě na naší straně...“.

V tomto dopise udává Lenin přesné směrnice, jak má postupovat strana, státní aparát a především tajná policie GPU. A dále píše: „Čím více představitelů reakční buržoasie a reakčního duchovenstva se nám při této příležitosti podaří zastřelit, tím lépe. My musíme právě nyní udělit tomuto publiku takové šťavnaté poučení, že se po několik desetiletí neodváží vůbec na nějaký odpor pomyslet“. Každému bylo jasné, že dekretem z 13. února 1922 se sověty daly do boje proti církvi na život a na smrt.

(Pokračování příště)

Příspěvek do diskuse

Bohužel často, až příliš často a především příliš záhy po nadějných změnách poslední doby, je možné zaslechnout hlasy nabádající: zapomeňte, neoživujte minulost, nehleďte již zpět, ale před sebe – do budoucnosti. Potíž je v tom, že budoucnost neznáme – je tedy rájem prognostiků a plodným polem pro fantazii. Zato minulost, zvláště svou vlastní, známe dobře a je pro nás zdrojem zásadních zkušeností i životní moudrosti. Minulost živí paměť a vědomí kontinuity – dvě duševní kvality, bez nichž není plnohodnotného života. O vymýcení paměti bylo usilováno po desetiletí u celých národů. Nedajte se tedy své minulosti zbavit jen proto, že je někomu momentálně nepohodlná – je Vaše – ale je také nás všech! Mnozí děkují za svůj časový vzestup vědomí o tom, že byli v posledních letech pronásledováni, pozorováni na svých cestách a výletech příslušníky policie, legitimováni, podrobováni osobním a domovním prohlídkám, někteří méně známí jednou či dvakrát zbiti. Na to, že u nás žili a dosud ještě žijí ti, kteří byli po celá desetiletí vězněni, biti pravidelně, mučeni, mrzačeni, vraždění a zbavování lidské důstojnosti spolu se svými rodinami a celým příbuzenstvem, má se v zájmu nejjisté budoucnosti zapomenout. Nikdo se nad jejich utrpením příliš nepozastavoval, stovky a tisíce z nich zůstaly dosud beze jména. Pro některé činitele je dokonce trapné, že takoví lidé tu ještě vůbec jsou. Nehodí se jaksí do sametu a všeobecné něhy, působí přinejmenším rozpaky, někdy zmatek a pocity méněcennosti.

Paměť je mostem k budoucnosti, o níž máme jen jedinou jistotu, a to v tom smyslu, že nevíme jaká bude.

Odpustit je ovšem možné. Kdo k tomu má sílu, apoštolské předurčení a mír v srdci, ať odpustí. Ať třeba i zapomene. Vy ostatní však, prosím Vás, neza-

pomínejte a podejte o své minulosti svědectví! Nedajte se odradit tvrzením, že všichni máme vlastní maslo na hlavě!

Jste svědomím této společnosti. Jaký postoj bude zaujat k Vaším osudům jako k celku, stejně jako k Vaším osudům individuálním, budiž kvalitou a měřítkem deklarované úrovně právního státu. Nevytváříte žádné mocenské lobby, ani o něco takového neusilujete, tím se Vaše vážnost a věrohodnost podstatnou měrou zvyšují.

Neztrácejte a neodkládejte paměť v prospěch těch budoucích. Není-li pro Vás zřetel k budoucím žádnou vlivnou motivací, vzpomeňte těch, jejichž nářek při mučení jste slyšeli, ale jež jste již sami nikdy neviděli. Nezapomeňte těch, kteří byli zastřeleni na útěku z koncentračních táborů na Jáchymovsku a kolem jejichž mrtvol jste byli nuceni pochodovat.

Nezapomeňte (tábor 12), těch, kteří bojovali za naši čest a svobodu ve válce, aby po návratu domů byli trýzněni a mučeni zbabělci a bývalými konfidenty gestapa v rudém angažmá. Nezapomeňte svých rodin, které trpěly spolu s Vámi.

Těm všem jste povinováni zachováním paměti. Nechte se umlčet, zbavit hlasu, odbýt, jakkoliv by ono nabádání ke sterilizaci znělo laskavě a přesvědčivě.

Požadavkem a smyslem naší budoucnosti budiž spravedlnost, nikoliv msta, neboť stojí psáno:

Hospodine zástupů, soudce spravedlivý,

Ty zkoumáš ledví a srdce,

kéž spatřím Tvou pomstu nad nimi,

vždyť Tobě jsem předložil svůj spor.

(Jeremiáš 11, 20)

AMEN!

PhDr. Josef Dolejší
(Unhošť, ČSFR)

Stalo se v Adventu

Pokračování serie úryvků z knihy J. Koruda (Stalo se v Adventu)

... Zprvu nevěděl o čem lidé mluví. Ale všichni hovořili stejně a jejich výpovědi se shodovaly. Toufar však nechtěl o zázraku ani slyšet. Vyzval věřící, aby se v klidu rozešli. Odcházeli s pocitem zklamání. Teprve teď Toufar pochopil, co způsobilo neklid při jeho kázání, který si nedovedl vysvětlit. Odpoledne se ještě vyptal Čuříka a dalších lidí a všichni vypovídali shodně. Každý viděl křížek, který se vychyloval.

Ale ani to nemohlo Toufara přesvědčit, že se udál zázrak. Byl si jist, že se jeho farníci stali obětí masové sugesce nebo optického klamu. Uminil si, že je přiměje ke střizlivosti a že se jim případ pokusí vysvětlit.

... Za nevhodnější považoval, když pohovoří se sousedy jednotlivě při náhodných setkáních a jenom v krajním případě přistoupí k prohlášení na kazatelně. Zapomněl, že zpráva o čichoštském zázraku mezitím dostala křídla.

Zázrak!

Pověst o něm se nesla od úst k ústům daleko za hranice kraje po celé zemi. Zpráva o zázraku doletěla i k sluchu teedečského četníka Goldbrichta, který byl nedávno jmenován strážmistrem Sboru národní bezpečnosti.

... Od té doby, co přestalo existovat četnictvo a bylo změněno na Sbory národní bezpečnosti, bylo všechno jinak. Stará rutina přestávala platit, co chvíli dostal obsílku na školení, přicházely nové předpisy, změny směrnic, instrukce, které nebylo jednoduché pochopit.

Starý četník Goldbricht nevěděl, co si má myslet o všech těch řečech o třídním poslání pořádkové služby. Zlodějina je jednou zlodějnou, co je k tomu třeba dál vysvětlovat. Jenže teď už se nemluvilo o krádežích, ale o rozkrádání národního majetku, o sabotážích a diverzích, množili se cizí agenti a měli se postihovat nepřátelé socialismu a sabotěři. To slovo se nosilo už za války a za ukradený pytel otrub se tenkrát lidé posílali do koncentráků, odkud se ne všichni vrátili. A teď to začínalo znovu.

... Ne, starý Goldbricht přestával rozumět svému řemeslu. Začaly chodit pokyny, nikoli psané, ale sdělené potají a o to více důrazně žádající, aby se bezpečnost příliš neexponovala, když se nějaký kulak bude domáhat pořádku a spravedlnosti, protože na pořádek a spravedlnost takový živel nemá vlastně právo, když je nepřítel pracujících.

Zrovna nedávno ho pozvali na kobereček za to, že jeho lidé začali vyšetřovat, jak to bylo s tím povaleným stavidlem na Lukaveckém mlýně zrovna v době, kdy měl mlynář plnou mlýnici obilí, co mu je přivezli soukromní hospodáři z pěti vesnic. Řekli mu, aby dal od případu ruce pryč, že to není nic pro veřejnou bezpečnost, ale pro politické oddělení.

Napadlo ho, že ta věc se zázrakem v Čichošti by také mohla spíše patřit do politického oddělení.

Dal mu příkaz: vyšetřit a podat hlášení. Rozjel se tedy do Čichoště a zašel k faráři Toufarovi. Bylo to začátkem roku, krátce po Třech králich. Farář ho ochotně zavedl do kostela. Dozvěděl se, že není první, kdo se o případ zajímá. Jeden místní občan, nějaký herec jménem Rudolf, prý před několika dny vnikl do kostela, kde ho farář přistihl, jak něco dělá s křížkem na oltáři.

Strážmistr Goldbricht pobyl v Čichošti tři hodiny. Po návštěvě fary vyhledal několik občanů a vyslechl je jako svědky. Po návratu sedl a těžkou rukou napsal hlášení. (V závěru hlášení čteme:;) „Podle všech svědeckých výpovědí se farář Josef Toufar těší nejlepší pověsti a plně důvěře svých farníků, kteří se k němu často obracejí ve svých privátních záležitostech. Politicky se farář Toufar nijak neexponuje. Projevuje však kladný poměr k lidově demokratickému zřízení, o čemž svědčí jeho spolupráce s místním svazem mládeže při přípravě kulturních večerů a vánočních nadílek. V Ledci n. S. 10. ledna 1950 – Antonin Goldbricht v. r., strážmistr SNB“.

... V dalších dnech se nedělo nic, ale asi za dva týdny obdržel strážmistr Goldbricht pokyn, aby do čichoštského případu ze své pravomoci nezasahoval. Strážmistrotvi Goldbrichtovi bylo jasné, že tento pokyn znamená, že se případem bude zabývat někdo jiný. Pochopil, že ta věc v Čichošti je vážnější, než si zprvu myslel. Udělal dobře, že na ni upozornil na kraji. Ohlas pověsti o čichoštském zázraku způsobil, že kostel Nanebevzetí Panny Marie se stal něčím jako poutním místem.

... A pak přišla sobota 28. ledna.

Černou taturu, která zastavila před farou, nikdo ve vsi neviděl, protože přijela rovnou od silnice a do obce vůbec nezajela. Ve voze zůstal řidič a ze zadních dveří vystoupili dva muži. Šli najisto k vrátkům ve farské zdi, jež byla v tuto dobu nezamčena.

... Zazvonili. A po druhé silněji a netrpělivěji. Konečně jim Mařenka otevřela. „Jsme ze zahraniční tiskové agentury, můžeme mluvit s panem farářem?“ Než jim Mařenka mohla odpovědět, vyšel Toufar do předsíně. „Pane faráři, můžeme vás poprosit, abyste nám ukázal kostel?“ Toufar si spěšně oblékl sako a obul boty. Než mu podala tmavomodrou šálu, kterou si omotal kolem krku. Vyšel bez pláště a prostovlasý.

Mařenka se za nimi dívala ode dveří. První šel farář, oba muži za ním. Přešli pískovou cestu a branka ve zdi se vrzavě otevřela. Do ticha zaznělo kovové přibouchnutí. O chvíli později se ozval dutý zvuk, jaký vydávají dveře automobilu. V zápětí se rozezněl motor a bylo slyšet, jak se vůz dal do pohybu. Zvuk se rychle vzdaloval.

... Na vratech kostela byla přilepena červená páska, opatřená úředním razítkem.

(Pokračování příště)

Ještě prof. Šik

Odpověď na dopis pana prof. Šika, který byl otištěn v Neue Zürcher Zeitung (Freitag 15. Dezember 1989 – Nr. 292).

Pan prof. Šik se dopisem otištěným v NZZ z 15. XII. 1989 vyjadřuje nedvojsmyslně. Obviňuje pana režiséra Stanislava Bora jako mluvčího „malé skupiny exulantů“, ze závisti, nenávisti, překrucování skutečností a demagogie. Jsou to těžká obvinění!

Pro ty kteří jsou ve Vašem věku, pane profesore, ale i mladší generaci, zní tato obvinění totožně, jaká byla proti nám vznášena v 50. letech a později. Tehdáž jsme byli všichni v Československu, ale v rozdílných posicích. V orloji převodových pák seděl jste mezi inženýry a konstruktéry moci kom. strany. My povětšinou v roli otroků. Tehdy nás vaši soudruzi, mocnáři, drtili stejnými smyšlenými obviněními a odsuzovali k dlouholetým trestům do kriminálu a vytvářeli z nás bezejmenné občany druhé a třetí třídy určené k likvidaci. O Vás v té době nebylo nic slyšet. Vás tehdy strana vysílala na vysoká stranická studia, abyste později zastával vysoké stranické funkce. Podstatný rozdíl – s tím asi souhlasíte.

Tato vyhlazovací tažení komunistické strany mnoho z nás zaplatilo životem, zničenou existencí a často i zničením manželství. Toto vše bylo v intencích komunistů, ke kterým jste už tenkrát patřil. Myslíme si, že ti nemnozí, kteří přežili nemohou ani dnes mlčet. Vývoj událostí u nás doma a v celém bloku „spřátelených zemí“ nám dává za pravdu. Ne REFORMA KOMUNISMU ale ZŘEKNUTÍ SE VÝLUČNÉ MOCI KOM. STRANY bylo naší snahou a bojem, ne Vaším cílem. Okolnost, že nemáme Váš „věhlas“ a „publicity“, zato ale pravdu, vzbuzuje v nás pocit opačný než se domníváte a nám podstrkujete.

Nikdy jsme nebyli a ani dnes nejsme naplnění závistí a nenávistí, jak se o nás vyjadřujete. Naopak, naším životním krédem je láska k bližnímu. Máme přemnoho pochopení pro bývalé soudruhy mocnáře. To se projevil v r. 1968 a musíte to přiznat i dnes.

Tak jako Vaši političtí odpůrci dávno před Pražským jarem nechceme ani my dnes, aby Vaše „analysování nedostatků kom. řádu“ bylo akceptováno jako „podstatné“. O náplni této podstatnosti můžete být přesvědčeni Vy a Vaši přátelé či obdivovatelé. Podle našeho soudu zůstane skutečností a pravdou to, co řekl pan Stanislav Bor:

„Pražské jaro bylo pokusem československého lidu zbavit se vládnoucí moci komunistické strany, který ztroskotal.“

Pro Vás bylo Pražské jaro pokusem o reformu kom. strany. Jestliže dnes tvrdíte, že jste „bojovali za prosazení pluralitní demokracie“ mluvíte vědomě nepravdu. Mnoho výroků z tehdejší doby (jaro 1968) o vedoucí roli kom. strany i v budoucnu je dokumento-

váno. Strana si výhradní moc chtěla i nadále ponechat, povolila jenom otěže a dočasně upustila od strategie strachu, což jí bylo osudné. Vy to vše víte sám nejlépe. V krátkém dopise nelze o mnoha detailních procesech událostí psát. Snad se o nějakou rozsáhlou studii pokusí mladí lidé v budoucnosti. Postupně k tomu doba dozrává.

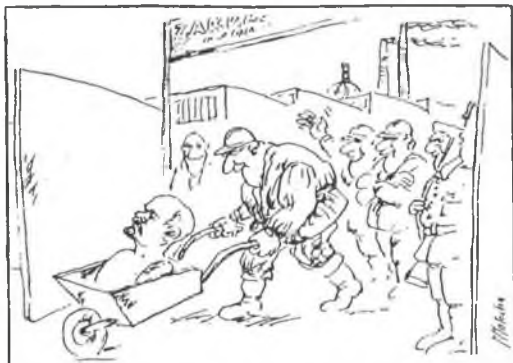
Dnes už převeliké množství lidí doma je přesvědčeno, že ani STOKRÁT OPAKOVANÁ NEPRAVDA SE NIKDY PRAVDOU NESTANE.

F. Tománek

(Švýcarsko) 26. XII. 1989

„Kdo neměl odpůrců, nestál za mnoho a neusiloval o nic, co by stálo za řeč.“

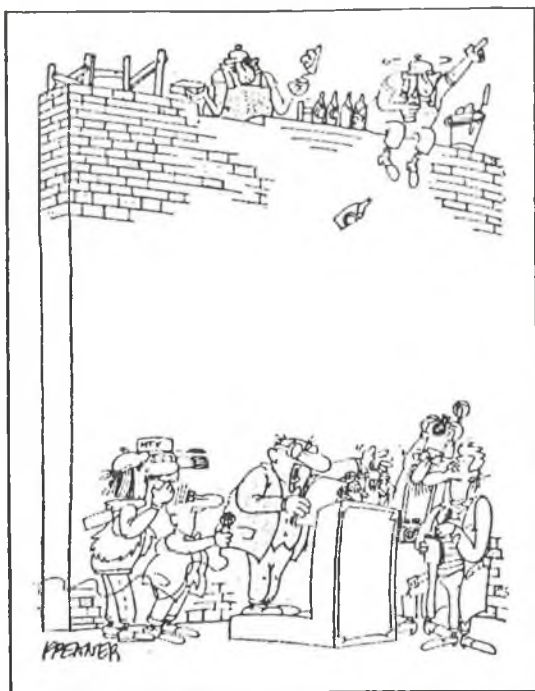
Mirabeau

Karikatura ze „Szpilki” – Varšava, c. 44/1989

„Ale teorie přece souhlásí!”
„Szpilki” – Varšava, c. 44/1989

„... a nyní po převratu místo národního divadla stavíme zeď nářků...” – (Budapester Rundschau, c. 5/1989)

Karikatura z moskevského měsíčníku „Socialismus, teorie a praxe” – Moskva, c. 11/1989

**Vlastenci, kteří
republiku milovali
byli souzeni těmi,
kteří v únoru 1948
republiku zradili.**

Karel Nigrin

A. Z.

Postretouren an:

Weltvereinigung der ehemaligen
tschechoslowakischen polit.

Häftlinge im Exil

(MUKL)

Postfach 4111

CH-8022 ZÜRICH

-
- "MUKL" Čtvrtletník Světového sdružení býv. čs. polit. vězňů v exilu
- "MUKL" Presseorgan der Weltvereinigung der ehem. tschechoslowakischen politischen Häftlinge im Exil
- "MUKL" Quarterly-Revue – Editor: World Association of former czechoslovak political prisoners in exile
- "MUKL" La revue trimestrielle – Editeur: Association mondiale des anciens prisonniers politiques tchécoslovaques en exil

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Redakce neručí za obsah inserce. Podepsané články nemusí vždy vyjadřovat názor redakce.

Řídí redakční rada – odpovědný redaktor - jd -

Předplatné pro nečleny Sdružení (ročně): Švýcarsko: ŠFr. 12,- včetně poštovního

ostatní Evropa: ŠFr. 14,- " "

Vychází 4x do roka

Zámoří (letecky): ŠFr. 24,- " "

Bankovní spojení: SKA CH-8021 Zürich – Kto-Nr.: 63.404-10 (Weltvereinigung der ehemaligen tschechoslowakischen politischen Häftlinge im Exil)

Zde odstříhnete

Objednávám (MUKL)

Bitte
frankieren

na jeden rok

na půl roku

Adresa objednavajícího:

Příjmení: _____

Jméno: _____

Ulice a č.: _____

Misto: _____
(neopomenout směr. poš. číslo)

Stát: _____

An:

Weltvereinigung der ehem. tschechoslow.
polit. Häftlinge im Exil
Administration "MUKL"

Postfach 4111
CH-8022 Zürich

Switzerland